

Beleidsplan van de VVP 'Op weg naar 2020'

Al honderd jaar vormt de Vereniging van Vrijzinnige Protestanten (VVP) een vrijplaats voor gelovigen en twijfelaars en het bestuur wil graag dat de VVP ook de komende honderd jaar die rol kan vervullen. Maar het gaat nu getalsmatig niet goed met de vereniging. Minder mensen voelen de behoefte om lid te worden en dat zorgt voor vergrijzing en krimp van de vereniging. Dat brengt andere problemen met zich mee: de inkomsten dalen en het aantal mensen dat zich wil inzetten voor bestuurlijke taken krimpt.

Als wij de VVP klaar willen maken voor de toekomst dan zullen we het goede moeten behouden, maar zullen we ook nieuwe vormen en wegen moeten zoeken.

Hoe moet de nieuwe toekomst van de vereniging er uit gaan zien? De VVP-visienota *Als een vlinder in de kerk* noemt drie kernwaarden van de vereniging: vrijzinnigheid, diversiteit en dienstbaarheid. Dat zijn de waarden waar de VVP zich in de toekomst voor wil inzetten en dat zal de vereniging doen door in te zetten op twee sporen, namelijk:

- ondersteuning van bestaande afdelingen en leden
- het vrijzinnige gedachtegoed aanbieden in een 'nieuw jasje'

Het eerste punt zal gerealiseerd worden door een uitbreiding van de taken van Vrijzinnig Perspectief (zie punt 1 hieronder). Het tweede punt vraagt om een vrijmoedige aanpak. De gedachte is dat wanneer de VVP de vrijzinnige boodschap beter en duidelijker naar buiten weet te communiceren, er meer mensen zich aangetrokken zullen voelen tot de VVP. De vereniging hoeft niet de barricades op, maar moet meer en op nieuwe manieren laten zien waar zij voor staat. Zij moet een beweging zijn die overal haar geluid laat horen. Een dergelijke houding zal meer vrienden, donateurs en leden opleveren (zie de punten 3, 4 en 5 hieronder). Punt 6 is een logisch gevolg van het tweesporenbeleid: bij het opstellen van nieuw beleid is ook goed om te kijken naar de eigen organisatie: voldoet die nog aan de eisen?

Concreet zal het toekomstige beleid van de VVP bestaan uit de volgende actiepunten die hieronder kort worden toegelicht.

1. Ondersteuning van de afdelingen en de leden:

De VVP ziet de ondersteuning van de afdelingen en de leden als een van de belangrijkste aandachtsvelden. De VVP wil de bestaande organisaties zo veel mogelijk ondersteunen en wil zoeken naar nieuwe wegen en vormen voor de toekomst. In dit kader wil de VVP een rol spelen bij het continueren van goedlopende bestaande activiteiten en wil zij zoeken naar nieuwe, aansprekende activiteiten.

Dit vraagt om een hechte relatie met de afdelingen en de leden. De landelijke organisatie en de provinciale/regionale afdelingen moeten niet twee gescheiden organisaties zijn, maar samen optrekken. Door intensief samen te werken valt er veel winst te behalen. Want dan is het mogelijk om leermomenten en succesverhalen te inventariseren en te delen met elkaar. Problemen zullen worden aangepakt en succesverhalen zullen gedeeld worden. Op deze manier levert het voor iedereen wat op.

De aandacht voor de afdelingen en de leden zal grotendeels vallen onder de noemer 'Vrijzinnig

Perspectief' (VP). VP draait al enkele jaren en was er vooral op gericht om afdelingen te ondersteunen in het aanbieden van een aantrekkelijk jaarprogramma met mooie activiteiten. De werkzaamheden van VP zullen echter worden uitgebreid (en zijn dat momenteel al).

VP zal zich niet alleen bezig houden met het aanbieden van activiteiten, ook wil zij afdelingen ondersteunen bij het opstellen van beleid, het voeren van een goede PR en het aanbieden van vrijzinnig pastoraat voor afdelingen en leden.

VP is niet alleen bedoeld voor de eigen afdelingen en leden. Ook andere vrijzinnige organisaties (NPB, remonstranten, doopsgezinden, apostolischen) kunnen er gebruik van maken. Op deze manier stimuleert VP de vrijzinnige samenwerking op lokaal en provinciaal niveau, want de activiteiten moeten altijd aangeboden worden in samenwerking met een VVP-afdeling.

Ook gemeenten met vrijzinnige trekjes binnen de Protestantse Kerk kunnen activiteiten van VP afnemen zodat het vrijzinnige geluid ook in deze gemeenten goed hoorbaar is.

De activiteiten van VP zullen projectmatig worden uitgevoerd. De in dit kader uit te voeren activiteiten zijn de volgende:

- Activiteiten

In de afgelopen jaren was VP vooral bezig met het aanbieden van aantrekkelijke activiteiten voor de afdelingen. Hier blijft VP zich mee bezig houden: ook in de toekomst wordt een programma-aanbod aangeboden waar afdelingen gebruik van kunnen maken. In de toekomst zal het projectteam van VP zich ook bezighouden met het opzetten van een jaarlijkse, landelijke activiteit met een actueel thema. Deze landelijke activiteiten moeten een impuls geven aan de landelijke vrijzinnigheid.

- PR

VP gaat afdelingen ondersteunen bij het opzetten van een goede PR: het beheren van een website, het gebruiken van *social media*, contact met de media, het opstellen van persberichten, enzovoort.

- Organisatorische en informatieve ondersteuning

De afdelingen moeten met hun vragen bij de landelijke VVP kunnen aankloppen. Vragen als: hoe stel ik beleid op? Hoe gaan we om met krimp en afbouw? Hoe en wat voor contact onderhouden we met andere vrijzinnigen/de PKN?

De landelijke VVP wordt een soort expertisecentrum waar afdelingen terecht kunnen met hun vragen en problemen. Dat betekent dat de VVP Nederland kennis in huis moet hebben om die vragen te kunnen beantwoorden. Er moet dus kennis zijn van het grondvlak.

De landelijke VVP reageert dus op vragen uit het land, maar kan ook zelf informatiedagen organiseren, bijvoorbeeld voor webmasters (hoe beheer je je website?) bestuurders (hoe geef je alles vorm?) en programmasamenstellers (wat zijn aantrekkelijke activiteiten?).

- Pastoraat

Afdelingen hebben hun pastoraat vaak goed geregeld. Echter, de leden waarvan de afdelingen zijn opgeheven en ook de provinciale/landelijke leden zijn vaak verstoken van vrijzinnig pastoraat. De VVP wil via VP de mogelijkheid creëren dat er voor elk lid vrijzinnig pastoraat beschikbaar is. Dit kan op verschillende manieren. Bijvoorbeeld door gesprekken te voeren met PKN-gemeenten zodat zij in hun gemeente expliciete ruimte creëren voor vrijzinnigen (bijvoorbeeld vrijzinnige kerkdiensten, vrijzinnige leeskringen) en door uit te zoeken wat voor mogelijkheden er zijn voor zogenaamd

‘vliegend pastoraat’. Daarnaast zijn er mogelijkheden voor zogenaamde centra voor levensvragen: hier kunnen mensen aankloppen met hun levensvragen.

Ook de vrijzinnige partner KSGV kan een belangrijke rol spelen bij dit onderwerp. Het KSGV wil zich in de toekomst richten op de toerusting en ondersteuning van geestelijk verzorgers door middel van trainingen en publicaties. Doel is om zo ‘vrijzinnige geestelijke verzorgers’ op te leiden.

- Publicaties

De VVP zal zich daarnaast bezig blijven houden met het verzorgen van publicaties waarin het vrijzinnige geluid zichtbaar is, zoals het blad *VrijZinnig*, de veertigdagenkalender en de kerstbundel.

2. Vrijzinnige samenwerking:

Momenteel onderhouden de vijf vrijzinnige organisaties (NPB, Remonstrantse Broederschap, Doopsgezinde Sociëteit, Apostolisch Genootschap en VVP) goede contacten met elkaar. Er is sprake van een vrijzinnige samenwerking.

In de toekomst wil de VVP twee lijnen volgen in deze samenwerking:

- Meedraaien in de bestaande vrijzinnige samenwerking

Momenteel is er sprake van een vrijzinnige samenwerking tussen de vijf vrijzinnige organisaties. De VVP participeert hier actief in.

De vrijzinnige samenwerking houdt in dat men als aparte organisaties met elkaar samenwerkt op bepaalde projecten.

- Actief zoeken naar verdergaande samenwerkingsverbanden

De VVP wil continu inzetten op meer samen optrekken. Het landelijke bestuur zal samenwerking op plaatselijk niveau steeds stimuleren en ook faciliteren met de gedachte dat het goed is om samen te werken. Op landelijk niveau zullen meerdere organisaties blijven bestaan, maar dat hoeft plaatselijke samenwerking niet in de weg te staan. Plaatselijke samenwerking is soms zelfs een oplossing voor krimpende afdelingen die het alleen niet meer redden. Het landelijke bestuur wil hierbij een steunende rol spelen.

3. Samenwerking met de PKN:

De VVP is een vereniging die van oudsher verbonden is met de Protestantse Kerk (PKN). Het vrijzinnige geluid binnen de PKN is groter dan alleen de VVP en de vereniging wil zich ook voor deze niet-leden inzetten. Zij wil er voor zorgen dat vrijzinnig geloven een plek heeft en behoudt binnen de kerk. De VVP wil dit bereiken door actief deel te nemen in de organisatie van de PKN. Zij maakt daarbij gebruik van al bestaande netwerken en organisaties maar zal ook zelf het voortouw nemen bij het ontwikkelen van projecten en activiteiten.

- Actieve participatie in de Beraadsgroep Missionair Werk

De VVP woont vergaderingen bij – neemt mogelijk plaats in de stuurgroep – om er voor te zorgen dat in het missionair werk ook aandacht is voor het vrijzinnige gedachtegoed.

- Actieve deelname aan missionaire activiteiten van de PKN

Met de missionaire activiteiten wil de PKN naar buiten treden. Dan is het belangrijk dat de kerk ook

op een vrijzinnige manier naar buiten treedt. De VVP moet er dus voor zorgen dat in de missionaire activiteiten van de kerk - denk aan het project mijnkerk.nl en het nieuwe project 100 missionaire plekken – ook het vrijzinnige geluid zichtbaar is. Daarnaast zal de VVP een actieve rol spelen in de Beraadsgroep Missionair Werk (de klankbordgroep voor missionaire activiteiten). Vrijzinnigen bedrijven dan wel geen zending, maar we mogen vrijmoedig spreken waar we voor staan!

- Invloed uitoefenen op het beleid van de PKN

De VVP moet er voor zorgen dat er in het beleid van de PKN ook steeds ruimte en aandacht is voor de vrijzinnigheid. Als voorbeeld het nieuwe beleidsidee van de poule van beginnend predikanten die kleine, armlastige gemeenten moet dienen. De VVP moet zorgen dat hier ook vrijzinnige predikanten bij zitten.

Een ander voorbeeld is de visienota: de VVP heeft al gezorgd dat hierin ook aandacht is voor de vrijzinnige gelovige.

- Gezicht laten zien op de PThU

De Protestants Theologische Universiteit (de predikantenopleiding van de PKN) heeft bij sommigen de naam vrijzinnig te zijn, maar dat neemt niet weg dat de VVP moet waken dat op de opleiding ook genoeg aandacht is voor de vrijzinnigheid. Zorg er bijvoorbeeld voor dat vrijzinnige theologen worden gelezen.

- De synode volgen en reageren op onderwerpen uit de synode

De synode vergadert over kerkelijke onderwerpen en soms schieten die onderwerpen door naar de orthodoxe hoek. Dan moet de VVP de synode weer terugfluiten. Er is een Generaal Advies voor het Gereformeerde Belijden. Dan zou er op z'n minst ook een Generaal Advies voor het Vrijzinnig Geloven moeten komen.

- Participeren in JOP

Het jongerenwerk van de PKN heeft een groot bereik binnen de kerk. De VVP moet er voor zorgen dat JOP ook vrijzinnig jeugdwerk aanbiedt.

- Een plaats krijgen binnen verschillende activiteitsgebieden van de PKN (diaconie, Kerkinformatie, regiobegeleiders, Kerk in Actie, Permanente Educatie)

De PKN kent nog meer organen en activiteitsgebieden. De VVP moet hier continu opzitten.

4. Externe Communicatie:

De vrijzinnigheid is vaak stil en onzichtbaar. Daar moet verandering in komen. Wij zijn een stem die gehoord mag worden! De VVP wil zich beter profileren en dat kan via:

- websites (vrijzinnig.nl en zinweb.nl)
- social media (Twitter, Facebook, LinkedIn)
- publicaties (boeken, artikelen in tijdschriften en kranten)
- activiteiten (zoals VP)

Daarbij geldt:

- een actieve houding: de vereniging komt zelf met onderwerpen

- een reagerende houding: de vereniging reageert op onderwerpen die in het nieuws komen.

5. Theologische Commissie

De VVP wil meer inhoud geven aan de vrijzinnige theologie als voeding voor vrijzinnige predikanten, vrijzinnige gemeenteleden maar ook voor niet-vrijzinnige theologen. Een op te richten Theologische Commissie (TC) bestaande uit VVP-theologen moet hier voor zorgen. De TC kent vier actiepunten:

- uitwerking (verdieping) vrijzinnige theologie

Theologische thema's overdenken en uitdiepen om zo meer inhoud te geven aan de vrijzinnige theologie.

- vrijzinnige studiegroep

Een studiegroep die actuele thema's overdenkt, om zo op deze thema's met een antwoord te kunnen komen.

- vrijzinnige actiegroep

De TC roert zich wanneer orthodoxe stemmen in de kerk maar ook daarbuiten te luid worden. De TC biedt dan een alternatief, een nieuwe kijk op de zaak.

- opleiding en Permanente Educatie

De TC gaat er voor zorgen dat er een uitgebreid vrijzinnig aanbod in de Permanente Educatie van theologen komt en dat op de predikantenopleiding aandacht is voor vrijzinnige theologie.

6. Blik op de eigen organisatie

Bij het betreden van nieuwe wegen naar de toekomst hoort ook een kritische blik naar de eigen organisatie: voldoet die nog aan de eisen?

De VVP wil haar huidige drie bestuurslagen (regionaal/provinciaal/landelijk) evalueren en zal zoeken naar de meest ideale vorm. Ook de werkorganisatie zal onder de loep worden genomen. Momenteel kent de VVP Nederland een algemeen bestuur en een dagelijks bestuur.

Tenslotte zal er gekeken worden naar de huidige contributieregeling van verenigingen, aangesloten organisaties en landelijk verspreide leden. Dit zal geëvalueerd en waar nodig aangepast worden.

7. Leden

De VVP is een ledenvereniging. Zij koestert haar bestaande leden en wil dienstbaar aan hen zijn.

Naast ledenbehoud wil de vereniging ook inzetten op ledengroei. Door vrijmoedig te spreken over het eigen gedachtegoed, kunnen we nieuwe mensen aan ons binden. Nieuwe mensen die lid willen worden, of zich op een andere manier aan de vereniging willen binden, bijvoorbeeld als donateur of 'vriend van'.

Ook zal er speciale aandacht zijn voor de jongere generatie. De VVP wil er voor zorgen dat ook de jeugd de vrijzinnige boodschap meekrijgt.

8. Financiën

De financiële situatie van de VVP is niet heel gunstig. Er is een jaarlijks financieel tekort. In de komende jaren zal dat tekort worden opgevangen door een uitbreiding van de inkomsten, enerzijds door een herberekening van de kosten en anderzijds door de eigen reserves aan te schrijven.

Daarnaast is de doelstelling dat de inkomsten uit het zogenaamde 'levende geld' (contributies, schenkingen, en dergelijke) worden vergroot, door bijvoorbeeld de aanwinst van nieuwe leden.

Dit betekent dat de organisatie als geheel vrijwel onveranderd blijft omdat we er vanuit gaan

dat we met de huidige vorm van de VVP het beste het beleidsplan kunnen uitwerken. Op zaken waarop bezuinigd kan worden, zal uiteraard bezuinigd worden.

Deze financiële aanpak betekent dat het tekort van de vereniging kleiner wordt. Of de toegezegde bezuinigingen van jaarlijks € 13.500,- worden gehaald, is echter nu nog niet met zekerheid te zeggen.

Voor deze aanpak is gekozen omdat het beleidsplan spreekt van een actieve houding van de VVP. Door op deze manier met de financiën om te gaan, kunnen we werken aan een krachtige, vitale en gezonde vereniging die een positieve uitstraling heeft op leden en niet-leden.

Samenvatting

Wat zijn de belangrijkste punten van het toekomstige beleid?

- Verbreding van VP

Het project VP zal gecontinueerd en uitgebouwd worden waarbij nog meer wordt ingezet op de ondersteuning van afdelingen en leden. Daartoe zal een projectplan Vrijzinnig Perspectief 2014-2017 vervaardigd worden.

- Samenwerking

De VVP denkt positief over samenwerking met andere vrijzinnige organisaties en stimuleert samenwerking op plaatselijk niveau waar mogelijk. Daarnaast wordt ook de samenwerking met de PKN uitgebreid.

- De VVP als beweging

De VVP wil zich beter en duidelijker profileren en wil meer inhoud geven aan het vrijzinnige gedachtegoed. Zij zal optreden als een beweging die overal waar mogelijk is zich zal inzetten voor de verspreiding van het vrijzinnige geluid.

- Geen bezuinigingen

De VVP laat het idee om jaarlijks te bezuinigen varen. De vereniging wil niet krimpen maar groeien!